Managementresponse op de aanbevelingen van de accountant in het accountantsverslag 2019 Gemeente Raalte

De accountant doet naar aanleiding van de uitgevoerde controle van het jaar 2019 een aantal bevindingen en aanbevelingen. Een aantal aandachtspunten is tevens al benoemd in de boardletter 2019 en de managementresponse hierop.

Aanbeveling 1:

Verantwoordelijk directielid	Mark Duijtshoff
Eigenaar.	Tamar Schror
Actiehouder	Gert-Jan Kikkert

Pagina 5:
Sociaal domein
Een belangrijk onderdeel van de interne beheersing van het sociaal domein betreft het vaststellen van de kwaliteit en kwantiteit van de geleverde zorg. Vanwege de omvang van de zorg gerelateerde kosten is het van groot belang dat uw gemeente continue voldoende inzicht heeft in de ontwikkeling van de zwaarste, duurste en meest ingrijpende trajecten. Wij adviseren u de financiële beheersing van het sociaal domein verder te versterken door inzichten te krijgen in de bestaande zorgtrajecten, bijvoorbeeld door data-analyses uit te voeren om zo de lasten in het sociaal domein te (blijven) beheersen.

Management response:
Wij kunnen ons vinden in het advies van de accountant om verder in te zetten op data-analyses. Er is reeds een start gemaakt met het inrichten van een BI-tool en er zijn verschillende monitoren (lokaal/regionaal/landelijk) die bijdragen aan het beter grip krijgen op de uitvoering en kosten van de zorg. Het verder inrichten en borgen van data-analyse binnen de WMO en Jeugdzorg zal dan ook één van de pijlers zijn waarop we onze interne beheersmaatregelen verder zullen vormgeven.

Aanbeveling 2:

Verantwoordelijk directielid	Mark Duijtshoff
Eigenaar.	Mieke Lammerts van Bueren
Actiehouder	Henk Ruigrok/ Anne Denissen

Pagina 28:
Aanbestedingen
In voorgaande jaren hebben wij u geadviseerd om in het proces van inkoop en aanbestedingen adequate preventieve interne beheersmaatregelen op te nemen in plaats van uitsluitend achteraf een controle uit te (laten) voeren op een juiste naleving van de interne en externe aanbestedingsrichtlijnen.
Tijdens onze interim-controle in 2019 hebben wij vastgesteld dat hieraan in een aantal opzichten invulling is gegeven, bijvoorbeeld door het verder centraliseren van de aanwezige contracten en het per kwartaal uitvoeren van een analyse op crediteurniveau waarbij onbekend hoge crediteuren nagevraagd worden bij budgethouders. Tegelijkertijd stellen wij vast dat de contracten worden vastgelegd in een zaaksysteem en dat er nog geen sprake is van een contractenregister die een signalerende functie heeft van contracten die bijna aflopen.
Wij adviseren u verdere preventieve beheersmaatregelen te implementeren waardoor gewaarborgd wordt dat inkopen rechtmatig worden aanbesteed.

Management response:
In het inkoopbeleid zijn de gewenste/ vereiste EU aanbestedingsprocedures opgenomen met betrekking tot bestedingen. Op basis van de feitelijk uitgevoerde Verbijzonderde Interne controle zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd met betrekking tot de EU-aanbestedingen. Daarmee constateren we dat de huidige procedures voldoen. Wij zien dan ook geen aanleiding nu in te zetten op verdere preventieve beheersmaatregelen. De acties welke in 2019 zijn ingezet worden wel vervolgd in 2020. Als eerste stap in de voorbereiding van professionaliseren van contractmanagement en contractbeheer (CM/CB) is een pilot gestart binnen DOWR I en FZ. In deze pilot wordt onderzoek gedaan wat een gewenste vorm is voor CM/CB. De uitkomsten zullen als input dienen voor het professionaliseren CM/CB binnen alle DOWR gemeenten. Dit traject zal doorlopen in 2020. Contracten zullen vooralsnog vastgelegd blijven worden in het zaaksysteem.

Aanbeveling 3:

Verantwoordelijk directielid	Mark Duijtshoff
Eigenaar.	Mieke Lammerts van Bueren
Actiehouder	Gerald van Rooij

Pagina 27:
Memoriaalboekingen
Memoriaalboekingen zijn (correctie)boekingen die niet via de reguliere boekingsgang plaatsvinden. Deze boekingen zijn hierdoor in opzet meer risicovol en daarom besteden wij bij onze controle extra aandacht aan deze boekingen.
Wij hebben vastgesteld dat in 2019 stappen zijn gezet door verschillende memoriaalboeken aan te maken, waardoor de routinematige boekingen gescheiden worden van niet routinematige boekingen. Op deze wijze wordt een analyse op de risicovolle memoriaalboekingen eenvoudiger. Daarnaast hebben wij vastgesteld dat u aan het einde van het jaar een diepgaande analyse op de memoriaalboekingen heeft uitgevoerd om op deze wijze vast te kunnen stellen of alle memoriaalboekingen juist hebben plaatsgevonden en terecht zijn gemaakt. Wij adviseren u de functiescheiding in de financiële administratie te implementeren zodat een inhoudelijke controle voorafgaand aan het doorboeken van de memoriaalboeking afgedwongen wordt of om de inhoudelijke controle op de memoriaalboekingen meer frequent uit te voeren.

Management response:
Binnen de mogelijkheden van het huidige financieel systeem wordt het maximale gedaan om de functiescheiding te borgen. In 2019 is gestart met het toetsen van de functiescheiding tussen registreerder en doorboeker. Gezien het feit dat de toetsing achteraf plaats vindt, zullen wij de aanbeveling om de frequentie op te voeren overnemen.

Aanbeveling 4:

Verantwoordelijk directielid	Mark Duijtshoff
Eigenaar.	Mieke Lammerts van Bueren
Actiehouder	Mieke Lammerts van Bueren

Pagina 5:
IT-omgeving
Op basis van de follow-up IT-audit werkzaamheden op de belangrijkste financiële processen hebben wij geconstateerd dat in DOWR-I verband stappen zijn gezet in het verbeteren van de interne beheersing, met name op het gebied van cybersecurity. Deze positieve ontwikkeling wordt ook herkend door de VNG. De VNG concludeert dat DOWR-I tot de koplopers behoort als het gaat om aansluiting op het Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur-Veilig-traject. Ondanks deze ontwikkeling blijven de IT-beheersingsmaatregelen een aandachtspunt, met name ten aanzien van het rechtenbeheer is verdere verbetering noodzakelijk. Wij hebben daarom extra gegevensgerichte werkzaamheden verricht, waaronder detailcontroles.

Management response:
DOWR-I is in gesprek met de accountant over de bevindingen en mogelijke maatregelen

Aanbeveling 5:

Verantwoordelijk directielid	Mark Duijtshoff
Eigenaar.	Mieke Lammerts van Bueren
Actiehouder	Mieke Lammerts van Bueren

Pagina 5:
Werkafspraken
Bij aanvang van de jaarrekeningcontrole was het controledossier niet volledig gereed. Wij willen het college verzoeken het controledossier volgend jaar compleet te hebben bij de start van de controle.

Management response:
De constatering wordt ten dele herkend. Door onbekendheid met de werkwijze van de accountant waren met name de geselecteerde deelwaarnemingen niet in het balansdossier opgenomen. Bij aanvang van de controle waren nagenoeg alle onderdelen opgenomen in de digitale werkomgeving van de accountant. Niet bekend bij de coördinator was dat in de 2 weken voorafgaande aan de startdatum de selectiebestanden aangeleverd dienden te worden om selecties uit te voeren, dit veroorzaakte enige vertraging. Door inspanningen van de organisatie waren de onvolkomenheden halverwege de 1e controleweek weggewerkt. Het verdient aanbeveling een heldere deadline af te spreken met betrekking tot de aanlevering van de bestanden waaruit deelwaarnemingen worden getrokken.

Aanbeveling 6:

Verantwoordelijk directielid	Mark Duijtshoff
Eigenaar.	Mieke Lammerts van Bueren
Actiehouder	Mieke Lammerts van Bueren

Pagina 5:
Kennis
Op basis van de uitgevoerde controle constateren wij dat er organisatiebreed een sterke wil bestond om de jaarrekeningcontrole 2019 tijdig af te ronden. Tegelijkertijd constateren wij dat de verslaggevingskennis van medewerkers nog verder versterkt kan worden.

Management response:
De inzet en motivatie van de organisatie en het controleteam wordt herkend. Ten aanzien van de verslaggevingskennis kan het volgende opgemerkt worden.

- Door de afgesproken taakverdeling tussen DOWR-FA en het cluster financiën, waarbij in het proces van het samenstellen van de jaarrekening DOWR FA de balans opstelt, heeft het onderhouden van verslagleggingskennis bij het cluster lagere prioriteit. Daarnaast volgen de richtlijnen van de commissie BBV zich in sneltreinvaart op. Bij het cluster financiën is er op dit moment qua capaciteit onvoldoende ruimte om een en ander goed te kunnen volgen en vertalen naar de organisatie.
- In voorgaande jaren verstrekte de accountant een aandachtspuntenlijst met ontwikkelingen c.q. wijzigingen in het BBV welke bij het samenstellen van de jaarrekening geconsulteerd kon worden. Deze wordt niet meer verstrekt. Een dergelijke lijst verhoogt de attentiewaarde en kan het controleproces positief beïnvloeden.

Aanbeveling 7:

Verantwoordelijk directielid	Mark Duijtshoff
Eigenaar.	Mieke Lammerts van Bueren
Actiehouder	Mieke Lammerts van Bueren

Pagina 5:
Verbijzonderde interne controles
In 2019 zijn verbijzonderde interne controles uitgevoerd door de gemeente op de primaire processen. Op basis van onze eigen werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat deze controles door de gemeente in een aantal gevallen beperkt zijn qua aard, reikwijdte en/of diepgang. Het is belangrijk om de kwaliteit van de vastleggingen te verhogen; op dit moment is niet inzichtelijk welke werkstappen zijn uitgevoerd om tot deze conclusie te komen. Een concluderende toelichting kan dit inzicht wel verschaffen, hierbij kan direct de relatie met de gehanteerde brondocumentatie zichtbaar gemaakt worden zodat inzichtelijk is aan de hand van welke informatie tot een conclusie is gekomen. Het verder versterken van dit proces sluit aan bij de aanstaande rechtmatigheidsverantwoording.

Management response:
Met betrekking tot de verbijzonderde interne controles (VIC's) kan gesteld worden dat de gehanteerde werkwijze de laatste jaren niet gewijzigd is. Bij de tussentijdse controle heeft de accountant geen opmerkingen geplaatst bij de uitgevoerde VIC's en is de werkwijze niet gewijzigd. Wel herkennen we de constatering dat de uitvoering van de interne controle beperkt is en verdieping behoeft. In het kader van de in 2021 verplichte rechtmatigheidsverklaring zullen de (verbijzonderde) interne controlemaatregelen getoetst worden op het bestaan en de werking opdat het college de verklaring kan afgeven. Hiertoe zal een controleplan opgesteld worden waarin gesteund wordt op de administratieve organisatie, de borging van functiescheiding en interne controle en de verbijzonderde interne controle. Een plan van aanpak zal in de loop van 2020 worden opgesteld.